

Vlaamse overheid

Koning Albert II-laan 35 bus 33

1030 BRUSSEL

T 02 553 35 00

F 02 553 35 84

zorgengezondheid@vlaanderen.be

www.zorg-en-gezondheid.be

////////////////////////////////////
Communicatie implementatie BelRAI Screener
////////////////////////////////////

Deze communicatie is gericht aan de erkende openbare en private diensten voor gezinszorg

1 SITUERING

Op 1 juni 2021 wordt de BelRAI Screener in heel Vlaanderen uitgerold voor de diensten voor gezinszorg, de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds en de OCMW's / Welzijnsverenigingen. Dit nieuwe instrument vervangt de BEL-profielschaal voor het bepalen van de zorgbehoevendheid bij volwassenen (vanaf 18 jaar) en zal gebruikt worden voor het bepalen van de zorgbehoevendheid binnen de sector gezinszorg en met het oog op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden in het kader van de Vlaamse sociale bescherming. Voor personen onder de 18 jaar verandert er niets.

De BelRAI screener is een aan de Belgische situatie aangepaste versie van interRAI. Het interRAI-instrument is een internationaal gevalideerd evaluatie-instrument om de zorgtoestand en het welzijn van zorgbehoevende personen in kaart te brengen op een gestandaardiseerde en gestructureerde manier, met als uiteindelijk doel een beter zorgplan en kwaliteitscontrole.

Na de uitrol van de BelRAI Screener volgt vanaf juni 2022 het Sociaal Supplement, vanaf juni 2023 volgen het BelRAI Home Care instrument en voor de residentiële ouderenzorg het BelRAI LTCF (Long Term Care Facilities) instrument. Het besluit dat deze verplichting oplegt, is in afwachting van een finale goedkeuring door de Vlaamse regering. In de toekomst zal eveneens gebruik kunnen gemaakt worden van het BelRAI Screener instrument voor kinderen. Dit laatste instrument is momenteel nog in ontwikkeling.

Om deze uitrol mogelijk te maken, werd aan de vzw VIP BelRAI de opdracht gegeven om een Vlaams BelRAI platform te bouwen vertrekkende van de reeds bestaande federale BelRAI-toepassing, waarin de verschillende BelRAI instrumenten geïntegreerd kunnen worden. Als eerste instrument wordt de BelRAI Screener gekoppeld aan het platform. Hiervoor is het betreffende BelRAI inschalingsinstrument met de onderliggende algoritmes geïntegreerd evenals de handleiding. Ook zijn een aantal functionaliteiten voor specifieke Vlaamse noden gerealiseerd, zoals de toegang voor organisaties, het tussentijds opslaan van een beoordeling, de mogelijkheid van het consulteren van beoordelingen van andere organisaties, de koppeling met de zorgkassen en de automatische rechtentoekenning, ...

Het Vlaams BelRAI platform maakt een uitwisseling van alle noodzakelijke BelRAI-gegevens, onder voorwaarden, tussen de betrokken actoren mogelijk. Dit platform is bijgevolg de toegangspoort om

gegevens inzake BelRAI in te voeren, te consulteren en uit te wisselen. Meer informatie over de verschillende rollen en de daaraan gekoppelde rechten die beschikbaar zijn voor een dienst voor gezinszorg vindt u verder in deze brief. De verschillende BelRAI-instrumenten worden beschikbaar gesteld op het platform waaraan ook een databank gekoppeld is, die alle BelRAI-data opslaat.

Daarnaast is het Vlaams BelRAI platform gekoppeld aan het digitaal platform van de Vlaamse sociale bescherming. Gebruikers die op basis van de BelRAI-score het recht op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden kunnen openen, zullen op die manier automatisch de tegemoetkoming ontvangen.

2 VOORWAARDEN

Het is absoluut noodzakelijk dat de diensten voor gezinszorg, de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds en de OCMW's / Welzijnsverenigingen ervoor zorgen dat hun BelRAI-gegevens in het centrale BelRAI platform en dus de BelRAI databank terecht komen. Deze koppeling is immers de voorwaarde voor het toekennen van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden.

2.1 Gebruik maken van het Vlaams BelRAI platform

Om BelRAI inschalingen uit te voeren of bestaande inschalingen te consulteren worden momenteel twee mogelijkheden voorzien:

1. De voorzieningen die ervoor kiezen om de Vlaamse toepassing (BelRAI applicatie) te koppelen aan de eigen software (het eigen cliëntbeheersysteem), dienen kenbaar te maken dat men de Circle of Trust (COT) voorwaarden respecteert (=COT-organisatie). De COT-verklaring op eer, wordt door de diensten voor gezinszorg (waaronder ook de openbare diensten voor gezinszorg die tot een OCMW/ Welzijnsvereniging behoren) en de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds ingediend via het e-loket.
De COT-verklaring op eer, wordt door de OCMW's en de welzijnsverenigingen (die indicatiestellingen doen, onafhankelijk van de diensten voor gezinszorg) ingediend via een publiek webformulier. De diensten die als COT-organisatie gebruik willen maken van het Vlaams BelRAI platform vanaf 1 juni 2021, werden gevraagd hun COT-verklaring uiterlijk vrijdag 2 april 2021 in te dienen. De voorzieningen waarvoor dit niet tijdig lukte, kunnen nog tot woensdag 21 april 2021 de verklaring indienen. Voor meer informatie kan u terecht op: <https://zorg-en-gezondheid.be/verklaring-op-eer-circle-of-trust-thuiszorgvoorziening>
Als COT-organisatie verloopt het toegangsbeheer en het controleren van zorgrelaties automatisch. Vanuit de eigen software wordt de centrale BelRAI-applicatie geopend en kunnen de beoordelaars hun gegevens rechtstreeks in het BelRAI-platform inbrengen.
2. Een voorziening kan eveneens opteren om geen eigen software te gebruiken om met BelRAI te werken (=non-COT-organisatie). De eigen software is niet gelinkt aan het Vlaams BelRAI Platform. De begeleidend personeelsleden van de dienst voor gezinszorg maken hierbij rechtstreeks gebruik van de Vlaamse BelRAI webapplicatie. Elk individueel begeleidend personeelslid moet in dat geval wel geregistreerd worden in het toegangsbeheersysteem van eHealth. Bovendien zal er per begeleidend personeelslid manueel een zorgrelatie gecreëerd moeten worden met elke individuele persoon met een zorgbehoefte in de eHealth zorgrelatiedatabank. Onder voorbehoud van bevestiging zal dit mogelijk zijn vanaf begin april 2021. Verdere instructies hiervoor zullen ter beschikking gesteld worden op de webpagina 'Toegang tot webtoepassingen voor zorgvoorzieningen'.
Het indienen van de COT-verklaring is voor deze voorzieningen dus niet van toepassing.

In de toekomst wordt nog een derde mogelijkheid ter beschikking gesteld die erin bestaat dat softwareontwikkelaars de BelRAI-applicaties (schermen, instrumenten,...) in hun eigen software inbouwen, en de medewerkers van de dienst de gegevens in de eigen software inbrengen en vervolgens van hun software doorsturen naar het Vlaamse BelRAI platform.

2.2 Vorming BelRAI Screener

Een correct en uniform gebruik van BelRAI vereist in eerste instantie een goede vorming van de indicatiestellers en de begeleidende personeelsleden van een dienst voor gezinszorg.

Op Vlaams niveau is het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KCD) als BelRAI expert verantwoordelijk voor de vorming en de attestering, waarbij een 'train de trainer'-model wordt gehanteerd. Het opleidingstraject voor trainers 'BelRAI Screener' bestaat uit 2 opleidingsdagen (combinatie van lesmomenten en e-learningmodules). Na het afronden van de opleiding, ontvangen de deelnemers een certificaat als BelRAI trainer. Een verplichte deelname aan intervisie en navormingsmomenten blijft noodzakelijk na het afronden van de opleiding. Meer informatie vindt u op de website van het KCD www.belrai-kennisportaal.be - www.kwaliteitscentrumdiagnostiek.be.

De gecertificeerde BelRAI trainers staan op hun beurt in voor de opleiding van de indicatiestellers en de begeleidende personeelsleden in hun organisatie. Het volgen van deze opleiding (2 halve dagen en e-learning) is een voorwaarde voor een attestering als BelRAI indicatiesteller. Een dienst voor gezinszorg dient er bijgevolg over te waken dat enkel geattesteerde BelRAI indicatiestellers (begeleidende personeelsleden die de opleiding volgden) een BelRAI-inschaling uitvoeren. De dienst houdt daartoe zelf het overzicht bij van de geattesteerde indicatiestellers.

3 SPECIFIEKE AFSPRAKEN VOOR DE DIENSTEN VOOR GEZINSZORG

De invoering van de BelRAI Screener heeft ook een (kleine) impact op Vesta, en op de toepassing van de verplichte kortingen op de gebruikersbijdrage voor gezinszorg bij zwaar zorgbehoevenden.

Vandaag is een gebruiker zwaar zorgbehoevend als hij minstens een BEL-profielscore van 35 heeft. Als aan die voorwaarde voldaan is, heeft hij recht op een of meer verplichte kortingen op de gebruikersbijdrage voor gezinszorg. Vanaf 1 juni 2021 zijn er **twee mogelijkheden om beschouwd te worden als zwaar zorgbehoevende**, en dus recht te hebben op die kortingen:

- minstens een totaalscore van 13 punten op de BelRAI Screener, en/of
- minstens een score van 6 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener.

Er is geen koppeling tussen de databank van Vesta en de BelRAI databank. De diensten voor gezinszorg vinden het wel belangrijk dat ze in Vesta kunnen aangeven of een gebruiker zwaar zorgbehoevend is of niet. Daarvoor moet een kleine aanpassing uitgevoerd worden aan de manier waarop de dossiergegevens vanuit het softwarepakket van de dienst doorgestuurd worden naar Vesta. De softwareleveranciers en IT-verantwoordelijken van de diensten voor gezinszorg werden al op de hoogte gebracht van deze wijziging aan Vesta. **Die aanpassing aan Vesta heeft in principe (tenzij uw softwareleverancier u andere informatie bezorgt) geen impact op de manier waarop u vandaag binnen uw softwarepakket werkt en gegevens doorstuurt naar Vesta.**

Voor huisbezoeken vanaf 1 juni 2021 zullen de indicatiestellingen aan de hand van de BelRAI Screener met het oog op de toekenning van het **zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden** niet meer via Vesta aan de zorgkassen bezorgd worden (via een maandelijks rapport), maar automatisch en onmiddellijk vanuit het Vlaams BelRAI platform doorstromen naar de zorgkassen.

De diensten worden nog steeds geacht om maandelijks de indicatiestellingen (in het kader van de vergoedingen) te **factureren aan de zorgkassen**. De prestatierapporten vanuit het Vlaams BelRAI platform kunnen hierbij als hulpmiddel gebruikt worden. Deze kunnen door de COT-organisaties via de webservice opgehaald worden en door de non-COT-organisaties via de rol Admin (zie voor meer informatie over deze rol onder punt 4.4).

Bij **kraamzorg** dient er een huisbezoek met een sociaal onderzoek uitgevoerd te worden, maar hoeft er geen inschaling te gebeuren. De dienst voor gezinszorg moet voor de dossiers kraamzorg een **score 0** op de BelRAI screener registreren in zijn softwarepakket als er geen indicatiestelling uitgevoerd werd.

In geval van **acute zorg** mag het sociaal onderzoek, door de dienst ook na de start van de hulpverlening uitgevoerd worden, tot maximaal veertien dagen erna. De dienst hoeft geen sociaal onderzoek uit te voeren als de gezinszorg niet voortgezet wordt na die veertien dagen. Er dient in dat geval ook **geen score** op de BelRAI screener geregistreerd te worden in het softwarepakket, om door te sturen naar Vesta (aangezien er geen huisbezoek uitgevoerd werd, kan er immers geen zorgprofiel, waarvan de datum van het huisbezoek een verplicht onderdeel is, doorgestuurd worden naar Vesta). Dezelfde afspraken blijven dus gelden als bij de BEL-profielschaal. Indien de gezinszorg wel wordt verdergezet na de 14 dagen, dient het sociaal onderzoek wel uitgevoerd te worden, waarbij ook een indicatiestelling gebeurt.

Voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg na het sociaal onderzoek moet een dienst voor gezinszorg vanaf 1 juni 2021 het **nieuwe formulier (F51)** gebruiken. Het nieuwe formulier is beschikbaar op de website van Zorg en Gezondheid via: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/formulier-voor-de-berekening-van-de-gebruikersbijdrage-na-het-sociaal-onderzoek>

4 BESTAANDE ROLLEN IN HET VLAAMS BELRAI PLATFORM

Voor de diensten voor gezinszorg kunnen vier rollen toegekend worden aan de medewerkers. Eenzelfde medewerker kan verschillende rollen opnemen. Voor elke rol wordt weergegeven welk toegangsrecht daarmee verbonden is (toegangsbeheer). Er wordt een onderscheid gemaakt in de toegangsrechten bij aanwezigheid van een zorgrelatie en bij het ontbreken van een zorgrelatie (zie verder in de brief voor meer informatie over zorgrelaties).

4.1 Rol - Zorgverlener met certificaat

- Voor wie?

Een begeleidend personeelslid van een dienst voor gezinszorg dat de opleiding indicatiesteller BelRAI Screener succesvol volgde, en dat gevraagd wordt om een indicatiestelling uit te voeren in het kader van een hulpvraag van een gebruiker. De indicatiestelling (het bepalen van het zelfzorgvermogen) is een onderdeel van het sociaal onderzoek dat door een dienst voor gezinszorg uitgevoerd wordt naar aanleiding van een hulpvraag.

Vanuit deze rol is het eveneens mogelijk om een indicatiestelling uit te voeren, uitsluitend met het oog op een aanvraag voor een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden en dus niet gekoppeld aan een hulpvraag. In dat geval moet het begeleidend personeelslid aangeven dat het dergelijke aanvraag betreft (indicatiestelling aanklikken), zodat de indicatiestelling in aanmerking komt voor een vergoeding van de zorgkas. Bij het uitvoeren van deze beoordeling in het kader van het zorgbudget voor zwaar

zorgbehoevenden moet het begeleidend personeelslid eveneens de geldigheidsduur opgeven, met name hoe lang blijft het recht op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden geldig (minimaal 6 maanden, maximaal 36 maanden).

- **Toegangsrecht bij aanwezigheid van een zorgrelatie**

In deze rol is het mogelijk om beoordelingen van de BelRAI Screener **te consulteren en te creëren**. In de toekomst zal het eveneens mogelijk zijn om de beoordelingen van andere BelRAI instrumenten (zoals het Sociaal Supplement en het BelRAI Home Care instrument) te consulteren en te creëren.

Beoordelingen die nog niet ingediend werden, kunnen vanuit deze rol **verwijderd** worden.

Bij het aanmaken van een beoordeling wordt de mogelijkheid gegeven om een beoordeling tijdelijk op te slaan, vorige antwoorden te tonen en de uitgebreide hulp te openen.

Binnen deze rol is het tevens mogelijk om meldingen te ontvangen wanneer de beoordeling afgesloten werd of nog in verwerking is.

- **Toegangsrecht bij het ontbreken van een zorgrelatie**

In deze rol is het mogelijk om beoordelingen van de BelRAI Screener **te creëren**. In de toekomst zal het eveneens mogelijk zijn om de beoordelingen van andere BelRAI instrumenten (zoals het Sociaal Supplement en het BelRAI Home Care instrument) aan te maken. Zonder zorgrelatie zal er geen gegevensdeling mogelijk zijn en kunnen de eigen ingevoerde inschalingen niet meer geconsulteerd worden.

Bij het aanmaken van een beoordeling wordt de mogelijkheid gegeven om een beoordeling tijdelijk op te slaan en de uitgebreide hulp te openen.

4.2 Rol - Indicatiesteller zorgbudgetten

- **Voor wie?**

Een begeleidend personeelslid van een dienst voor gezinszorg dat de opleiding indicatiesteller BelRAI Screener succesvol volgde, en dat gevraagd wordt om een indicatiestelling uit te voeren uitsluitend in het kader van een aanvraag voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden.

De indicatiestellingen die vanuit deze rol opgemaakt worden, komen in aanmerking voor een vergoeding van de zorgkas. Bij het uitvoeren van deze beoordelingen moeten de medewerkers eveneens de geldigheidsduur opgeven, met name hoe lang blijft het recht op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden geldig (minimaal 6 maanden, maximaal 36 maanden).

Noot: een indicatiestelling voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden kan dus zowel vanuit de rol als indicatiesteller zorgbudgetten als vanuit de rol zorgverlener met certificaat.

- **Toegangsrecht bij aanwezigheid van een zorgrelatie**

In deze rol is het mogelijk om beoordelingen van de BelRAI Screener **te consulteren en te creëren**. In de toekomst zal het eveneens mogelijk zijn om de beoordelingen van andere BelRAI instrumenten (zoals het Sociaal Supplement en het BelRAI Home Care instrument) te consulteren, maar **niet** te creëren.

Beoordelingen die nog niet ingediend werden, kunnen vanuit deze rol **verwijderd** worden.

Bij het aanmaken van een beoordeling wordt de mogelijkheid gegeven om een beoordeling tijdelijk op te slaan, vorige antwoorden te tonen en de uitgebreide hulp te openen.

Binnen deze rol is het tevens mogelijk om meldingen te ontvangen wanneer de beoordeling afgesloten werd of nog in verwerking is.

- **Toegangsrecht bij het ontbreken van een zorgrelatie**

In deze rol is het mogelijk om beoordelingen van de BelRAI Screener **te creëren**. Zonder zorgrelatie zal er geen gegevensdeling mogelijk zijn en kunnen de eigen ingevoerde inschalingen niet meer geconsulteerd worden.

Bij het aanmaken van een beoordeling wordt de mogelijkheid gegeven om een beoordeling tijdelijk op te slaan en de uitgebreide hulp te openen.

4.3 Rol - Zorgverlener zonder certificaat

- **Voor wie?**

Een begeleidend personeelslid of een andere medewerker van een dienst voor gezinszorg dat de opleiding indicatiesteller BelRAI Screener (nog) niet volgde, kan deze rol opnemen in het kader van de administratieve opvolging van een cliëntdossier.

- **Toegangsrecht bij aanwezigheid van een zorgrelatie**

In deze rol is het uitsluitend mogelijk om beoordelingen van de BelRAI screener **te consulteren**. In de toekomst zal het eveneens mogelijk zijn om de beoordelingen van andere BelRAI instrumenten (zoals het Sociaal Supplement en het BelRAI Home Care instrument) te consulteren.

Binnen deze rol is het tevens mogelijk om meldingen te ontvangen wanneer de beoordeling afgesloten werd of nog in verwerking is.

- **Toegangsrecht bij het ontbreken van een zorgrelatie**

Zonder een zorgrelatie is het niet mogelijk om beoordelingen te consulteren.

4.4 Rol - Admin

- **Voor wie?**

Een leidinggevend personeelslid (of een begeleidend personeelslid) van een dienst voor gezinszorg dat de opleiding indicatiesteller BelRAI Screener succesvol volgde kan deze rol opnemen. Er kan een betwisting afgehandeld worden en de nodige prestatierapporten kunnen worden opgevraagd. Het is bijgevolg niet de bedoeling om deze rol aan elk begeleidend personeelslid van een dienst voor gezinszorg toe te kennen.

- **Toegangsrecht bij aanwezigheid van een zorgrelatie**

In deze rol is het mogelijk om beoordelingen van de BelRAI Screener **te consulteren en te creëren**. In de toekomst zal het eveneens mogelijk zijn om de beoordelingen van andere BelRAI instrumenten (zoals het Sociaal Supplement en het BelRAI Home Care instrument) te consulteren en te creëren.

Bij het aanmaken van een beoordeling wordt de mogelijkheid gegeven om een beoordeling tijdelijk op te slaan, vorige antwoorden te tonen en de uitgebreide hulp te openen.

Binnen deze rol is het tevens mogelijk om meldingen te ontvangen wanneer de beoordeling afgesloten werd of nog in verwerking is.

In het kader van de uitzonderingsprocedure kan er vanuit deze rol een **betwisting** behandeld worden. Beoordelingen die nog niet ingediend werden, kunnen vanuit deze rol **verwijderd** worden.

Non-COT-organisaties kunnen via deze rol de **prestatierapporten** opvragen met een maandelijks overzicht van de indicatiestellingen die in aanmerking komen voor facturatie door de zorgkas. Voor de COT-organisaties worden de prestatierapporten beschikbaar gesteld via de webservice.

- **Toegangsrecht bij het ontbreken van een zorgrelatie**

In deze rol is het mogelijk om beoordelingen van de BelRAI Screener **te creëren**. In de toekomst zal het eveneens mogelijk zijn om de beoordelingen van andere BelRAI instrumenten (zoals het Sociaal Supplement en het BelRAI Home Care instrument) te creëren. Zonder zorgrelatie zal er geen gegevensdeling mogelijk zijn en kunnen de eigen ingevoerde inschalingen niet meer geconsulteerd worden. Non-COT-organisaties kunnen via deze rol de **prestatierapporten** opvragen met een maandelijks overzicht van de indicatiestellingen die in aanmerking komen voor facturatie door de zorgkas. Voor de COT-organisaties worden de prestatierapporten beschikbaar gesteld via de webservice.

In het geval er een zorgrelatie in het verleden is geweest, kunnen de indicatiestellingen wel geraadpleegd worden in de periode van de zorgrelatie en is er gegevensdeling mogelijk.

Bij het aanmaken van een beoordeling wordt de mogelijkheid gegeven om een beoordeling tijdelijk op te slaan en de uitgebreide hulp te openen.

5 INFORMATIEVEILIGHEID¹

5.1 Zorgrelatie

Definitie

Een zorgverlener die een persoon met een zorgbehoefte **behandelt of verzorgt**, beschikt over een **zorg- of therapeutische relatie** met die persoon.

- Wanneer de zorgverlener een gezondheidszorgberoep (bv. Geneesheer, apotheker, verpleegkundige, zorgkundige, ...) uitoefent, wordt deze relatie een **therapeutische relatie** genoemd.
- Wanneer de zorgverlener geen gezondheidszorgberoep (bv. begeleidend personeelslid van een dienst voor gezinszorg ...) uitoefent, betreft dit een **zorgrelatie**.

¹ Bron: e-learning "BelRAI Toegangsbeheer, gegevensdeling en Vlaams BelRAI Platform" van het Kwaliteitscentrum voor diagnostiek

Openbare en private diensten voor gezinszorg als non-COT organisatie en private diensten voor gezinszorg als COT-organisatie.

Bij gebruik van de **Vlaamse BelRAI webapplicatie** kan de zorgrelatie aangetoond of gecreëerd worden voor een bepaalde tijd:

- Door een **overeenkomst** te sluiten met de persoon met een zorgbehoefte (=wanneer deze persoon een beroep doet op de dienstverlening van de organisatie).
 - de relatie blijft bestaan voor de duurtijd van de overeenkomst
- OF door als zorgverlener de **elektronische identiteitskaart** van de persoon met een zorgbehoefte in te lezen.
 - de relatie blijft bestaan gedurende 24 maanden
- OF door als zorgverlener **telefonisch contact** op te nemen met de persoon met een zorgbehoefte en het rijksregisternummer en het eID-nummer van de persoon te bevragen.
 - de relatie blijft bestaan gedurende één maand

Openbare diensten voor gezinszorg als COT-organisatie

Bij gebruik van het **Vlaamse BelRAI platform** kan de zorgrelatie aangetoond of gecreëerd worden voor een bepaalde tijd, waarbij de controle van de zorgrelatie via KSZ verloopt:

- Door een **overeenkomst** te sluiten met de persoon met een zorgbehoefte (=wanneer deze persoon een beroep doet op de dienstverlening van de organisatie).
 - de relatie blijft bestaan voor de duurtijd van de overeenkomst
- OF door als zorgverlener **telefonisch contact** op te nemen met de persoon met een zorgbehoefte en het rijksregisternummer van de persoon te bevragen.
 - de relatie blijft bestaan gedurende één maand

Het is essentieel om als medewerker een zorg- of therapeutische relatie te hebben met een persoon om zijn of haar BelRAI beoordelingen te kunnen consulteren. Deze relatie moet geregistreerd worden. Het is aangeraden om altijd een zorgrelatie aan te maken.

Enkel indien een cliënt weigert, kan in het kader van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden een beoordeling opgemaakt worden, zonder dat een zorgrelatie werd aangemaakt. In dat geval zal er geen gegevensdeling mogelijk zijn en kunnen de eigen ingevoerde inschalingen nadien niet meer geraadpleegd worden. Om deze reden wordt dit sterk afgeraden.

5.2 Geïnformeerde toestemming

Voor het elektronisch delen van gezondheidsgegevens (waaronder BelRAI beoordelingen) met zorgverleners van een andere organisatie (met een ander KBO-nummer) is een geïnformeerde toestemming (of eHealth informed consent) nodig van de persoon met een zorgbehoefte.

Definitie

- De geïnformeerde toestemming is in deze context een **goedkeuring** die een persoon aan zorgverleners geeft om zijn/haar **gezondheidsgegevens** elektronisch en op een beveiligde manier te **delen** met zorgverleners van een andere organisatie. Bovendien kan de persoon te allen tijde deze toestemming **intrekken**.

- De persoon met een zorgbehoefte wordt vooraf **geïnformeerd** over wat er met zijn/haar gegevens kan gebeuren wanneer hij/zij toestemming verleent. Indien de persoon toestemming geeft, kunnen alle **gezondheidsgegevens** (bv. medische voorgeschiedenis, laboresultaten, medicatieschema en BelRAI beoordelingen) gedeeld worden.
- Enkel **gegevens** die **noodzakelijk** zijn voor de zorg- of hulpverlening worden gedeeld met de betrokken zorgverleners. Bv een medewerker van een dienst voor gezinszorg kan toegang krijgen tot BelRAI gegevens van een persoon met een zorgbehoefte, maar niet tot zijn/haar bloedresultaten.

Wanneer een **persoon met een zorgbehoefte** instemt met het principe van het beveiligd delen van gezondheidsgegevens, dan kan hij/zij de **toestemming registreren**:

- De persoon kan het zelf in orde maken via 'Mijn gezondheid' (<https://www.mijngezondheid.belgie.be/>)
- OF via zijn/haar huisarts, thuisverpleegkundige, het ziekenfonds of de opnamedienst van het ziekenhuis.

Wanneer een **zorgprofessional** de toestemming registreert, dan is het belangrijk dat hij/zij de persoon met een zorgbehoefte voldoende **informeert** over wat die toestemming inhoudt.

Zonder de toestemming van de persoon met een zorgbehoefte voor het delen van de gezondheidsgegevens (de eHealthconsent), is het niet mogelijk om een BelRAI beoordeling elektronisch te delen met zorgverleners van een andere voorziening.

6 OVERGANGSMAATREGELEN

6.1 Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

Een lopend recht op een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden op basis van een indicatiestelling met de BEL-profielschaal kan niet gestopt worden door een nieuwe, te lage, indicatiestelling met de BelRAI Screener. Let wel, deze bepaling slaat alleen op het **lopend recht**.

De zorgbehoevende personen die op 1 juni 2021 een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden hebben, **behouden hun lopend recht**. Het is dus niet de bedoeling om iedereen in de maand juni 2021 onmiddellijk te herscoren met de BelRAI Screener. Wel zal er een nieuwe indicatiestelling met de BelRAI Screener voor het zorgbudget gebeuren als het lopend recht op basis van de huidige beslissing afloopt. Dit uiteraard alleen voor zover de persoon op dat moment niet over een geldig attest van zorgbehoevendheid op basis van een andere regelgeving (vb. score integratietegemoetkoming) beschikt.

Een lopend recht op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden op basis van een indicatiestelling aan de hand van de BEL-profielschaal, zal ook na 1 juni 2021 alleen kunnen **gecontroleerd** worden met de BEL-profielschaal.

In het kader van de aanvraag voor een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden, wordt momenteel door de gemachtigde indicatiestellers een BEL-profielschaal afgenomen bij **min 18-jarigen**. Deze aanvraag verloopt via een papieren stroom. Deze werkwijze zal ook verder gehanteerd worden na de uitrol van de BelRAI screener in juni 2021. De gemachtigde indicatiestellers zullen met andere woorden nog BEL-profielschalen blijven afnemen bij min 18-jarigen in het kader van de aanvraag voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Deze aanvraag zal niet via het Vlaams BelRAI platform naar de zorgkassen verlopen, maar via het huidige circuit dat voortgezet wordt. In het kader van een dossier gezinszorg zal er in afwachting van een andere oplossing, een BelRAI screener worden opgemaakt voor een meerderjarige ouder of voogd.

Als onderdeel van het sociale onderzoek in het kader van de zorgvraag bij een dienst voor gezinszorg zal vanaf 1 juni 2021 een inschaling gebeuren aan de hand van de BelRAI Screener.

Als er een **actuele inschaling van maximaal 12 maanden oud** in de BelRAI databank beschikbaar is voor de cliënt in het kader van een hulpvraag bij de dienst voor gezinszorg, hoeft het begeleidend personeelslid geen nieuwe inschaling uit te voeren. Indien er geen inschaling beschikbaar is, de laatste inschaling ouder is dan 12 maanden, of het begeleidend personeelslid van oordeel is dat de situatie van de cliënt gewijzigd is sinds die laatste inschaling, dan voert het begeleidend personeelslid zelf een nieuwe inschaling uit. De dienst kan die inschaling (ook als die al eerder afgenomen werd door een andere dienst) vastklikken gedurende maximaal 1 jaar.

Voor wat betreft het bepalen van de **korting** geldt het **vastklikken gedurende maximaal 1 jaar** zowel voor het toekennen als het weigeren van de korting. Ongeacht de evolutie van de toestand van de zorgbehoevende kan gedurende 1 jaar de beslissing omtrent de korting ongewijzigd blijven, tenzij het begeleidend personeelslid eerder op huisbezoek gaat omwille van een gewijzigde toestand. Een nieuwe inschaling op basis van de BelRAI Screener wordt uitgevoerd op het moment dat het huisbezoek dient plaats te vinden (in geval van een herziening uiterlijk 12 maanden na een vorig huisbezoek bij de dossiers gezinszorg en uiterlijk 24 maanden na een vorig huisbezoek bij de dossiers waar uitsluitend oppas-, karwei- of poesthulp wordt geboden). Het is bijgevolg niet nodig om op 1 juni 2021 elke cliënt met een dossier gezinszorg of poesthulp in te schalen met de BelRAI Screener.

Meer informatie over de overschakeling van de BEL-profielschaal naar de BelRAI Screener vindt u als bijlage bij deze brief.

7 INFORMATIESESSIE

Op **27 april 2021 (9u – 10.30u)** wordt een informatiesessie georganiseerd door de Vlaamse overheid in samenwerking met het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek.

Deze informatiesessie wil aanvullend op deze communicatie een antwoord bieden op de vragen van de diensten voor gezinszorg in het kader van de uitrol van de BelRAI Screener op 1 juni 2021.

Via de [volgende link](#), krijgt u toegang tot live deelname aan de informatiesessie. Het is niet nodig om u op voorhand in te schrijven.

De opname van de informatiesessie zal nadien ook beschikbaar worden gesteld op de website van Zorg en Gezondheid (www.zorg-en-gezondheid.be/belrai), waar tevens een overzicht van de meest gestelde vragen en hun antwoorden zal terug te vinden zijn.

8 VRAGEN?

Inhoudelijke vragen over de BelRAI-instrumenten en de opleidingen kunnen gesteld worden aan de **BelRAI trainer** van de eigen voorziening. Een BelRAI trainer kan de vragen vervolgens richten tot het Kwaliteitscentrum voor diagnostiek via belrai@kwaliteitscentrumdiagnostiek.be

Vragen in verband met de criteria in het kader van **Circle of Trust** dienen gesteld te worden aan de **DPO** (Data Protection Officer) van de eigen organisatie. De DPO kan zich vervolgens richten tot de DPO aangesteld door de Vlaamse Overheid via cot@vlaanderen.be.

ICT-technische vragen dienen in de eerste plaats opgenomen te worden met de **ICT-dienst/ softwareleverancier** van de eigen organisatie. De softwareleveranciers van de **COT-organisaties** kunnen in tweede lijn hun vragen stellen via SMALS Jira (<https://jira.smals.be/projects/INTVIPBRAI/>). De softwareleveranciers van de **non-COT-organisaties** kunnen in tweede lijn hun vragen stellen via belrai@vlaanderen.be.

Moest u nog andere vragen hebben, kunnen deze gesteld worden via belrai@vlaanderen.be.

We zijn er ons van bewust dat de invoering van deze nieuwe schaal heel wat inspanningen vraagt van u en alle medewerkers van de dienst en willen u via deze weg danken voor uw inzet.

Dirk Dewolf

Administrateur-generaal

BIJLAGE: OVERSCHAKELING VAN BEL-PROFIELSCHAAL NAAR BELRAI SCREENER

Deze informatie is bedoeld voor de zorgverleners en is niet gericht aan de cliënt.

In maart 2018 keurden de federale regering en de deelstaten een protocolakkoord goed over de stapsgewijze invoering van de BelRAI instrumenten. De BelRAI-instrumenten brengen op een gestructureerde en gestandaardiseerde manier de functionele, medische, psychosociale en existentiële zorgnoden en voorkeuren van kwetsbare personen in kaart met als doel een holistisch beeld van de cliënt te krijgen en kwalitatieve zorgplanning en kwaliteitsmonitoring te realiseren.

Vanaf juni 2021 zal de BEL-profielschaal vervangen worden door de BelRAI Screener voor de bepaling van het recht op:

1) het zorgbudget (€130 per maand) op basis van de vastgestelde zorgnoden;

2) de korting op de gebruikersbijdrage voor gezinszorg.

De BelRAI Screener is opgebouwd uit 5 modules: 1) IADL; 2) ADL; 3) Cognitieve; 4) Psychische; en 5) Gedragsproblemen.

Enkel indien 'ja' wordt geantwoord, gaat een bijhorende elaboratie-module open met extra vragen. De score op de BelRAI Screener wordt berekend op basis van een onderliggend algoritme. **Cliënten die minimum 13 op 30 halen op de BelRAI Screener en/of minstens 6 punten op de som van de modules IADL en ADL hebben recht op het zorgbudget. Deze tweede conditie draagt ertoe bij dat cliënten die enkel (ernstige) lichamelijke problemen hebben niet uit de boot vallen.**

Onderstaande tabel toont een overzicht van de verschillen tussen de BelRAI Screener en de BEL-profielschaal.

Verschillen tussen de BEL-profielschaal en de BelRAI Screener		
	BEL-profielschaal	BelRAI Screener
Doelstelling	Bepaling van het recht op 1) het zorgbudget en 2) de korting op de gebruikersbijdrage voor gezinszorg	Bepaling van het recht op 1) het zorgbudget en 2) de korting op de gebruikersbijdrage voor gezinszorg Identificeren welke cliënten baat zouden hebben bij een volledige BelRAI beoordeling
Modules	Huishoudelijke ADL Lichamelijke ADL Sociale ADL Geestelijke gezondheid	IADL ADL Cognitieve problemen Psychische problemen Gedragsproblemen <i>*Een BelRAI Sociaal supplement werd ontwikkeld om sociale zorgnoden in kaart te brengen</i>
Het gebruik van hulpmiddelen	Indien een persoon een bepaalde taak kan uitvoeren door het gebruik van hulpmiddelen, scoort de persoon 2 (meer zorgbehoefte)	Indien een persoon een bepaalde taak kan uitvoeren door het gebruik van hulpmiddelen, scoort de persoon 0 (zelfstandig)
Volgt de cliënt over de tijd en zorgsettings heen	Neen	Ja
Berekening score	Som van de scores op de 4 modules	Onderliggend algoritme

Afkappunt	Totaalscore $\geq 35/81$ (18+j) OF totaalscore $\geq 10/18$ (5-18j)	Totaalscore $\geq 13/30$ OF Somscore ADL + IADL ≥ 6
Leeftijd	5+ (5-18j: enkel Lichamelijke ADL)	18+ <i>***De BelRAI Screener voor Kinderen werd ontwikkeld om de zorgnoden van kinderen vanaf 4j en adolescenten in kaart te brengen</i>

**In de BelRAI Screener ontbreken vragen over de sociale en materiële omgeving van de cliënt die relevant kunnen zijn voor het zorgplan en voor het ondersteunen van de thuiszorg. Denk aan vragen rond mantelzorg, eenzaamheid, aangepastheid van de woning, etc. Daarom werd een BelRAI Sociaal Supplement ontwikkeld dat vanaf 2022 geïmplementeerd zal worden in Vlaanderen.*

****De BEL-profielschaal wordt momenteel ook gebruikt voor de inschaling van kinderen van 5 jaar tot 18 jaar (niet in het kader van een hulpvraag bij een dienst voor gezinszorg). Enkel de module lichamelijke ADL wordt dan gescoord. Echter, er is een groep van kinderen met mentale beperkingen die daardoor zeer laag scoren, ook al hebben ze zware zorgbehoeften (bv. kinderen die zichzelf perfect kunnen wassen maar wel zeer agressief zijn). Die kinderen vallen met de BEL-profielschaal tussen de mazen van het net. Om die reden werd er in 2018 een BelRAI Screener voor Kinderen ontwikkeld. Deze Screener zal in 2021 getest worden bij een representatief staal van ongeveer 500 kinderen.*

Onderzoek toont aan dat de overschakeling naar de BelRAI Screener voor 76% van de doelpopulatie niets verandert want zowel op basis van de BEL-profielschaal als op basis van de BelRAI Screener is het resultaat hetzelfde (Vermeulen et al., 2015).

Zo krijgt 13% op basis van de BEL-profielschaal het zorgbudget, maar niet op basis van de BelRAI Screener om volgende redenen:

- 1) In de BelRAI Screener worden cliënten die - mits ze een **hulpmiddel** gebruiken - een (I)ADL taak zelfstandig kunnen uitvoeren als 'zelfstandig' gescoord. De BEL-profielschaal houdt daarentegen wel rekening met het gebruik van hulpmiddelen bij het bepalen van de zorgnood. Bijvoorbeeld, een cliënt die zich met een rolstoel volledig zelfstandig kan verplaatsen, krijgt voor die activiteit score 0 (zelfstandig) in de BelRAI Screener. In de BEL-profielschaal krijgt de cliënt een score 2 (meer zorgbehoefte).
- 2) In de BelRAI Screener wordt er binnen IADL een **onderscheid** gemaakt tussen '**uitvoering**' en '**mogelijkheden**'. Bij de BEL-profielschaal ligt dit anders. Cliënten die bepaalde taken zouden kunnen uitvoeren maar deze in het dagelijks leven niet (zelfstandig) uitvoeren krijgen toch een hogere score.
- 3) Ten slotte is de BEL-profielscore een optelsom en niet het resultaat van een onderliggend algoritme zoals bij de BelRAI Screener wel het geval is. Bij de BEL-profielschaal is de invloed van de scoring van een enkel item op de totaalscore dus direct zichtbaar. Hierdoor zouden financiële incentives kunnen meespelen bij de inschaling. Het systeem van een forfaitaire tegemoetkoming met een enkel afkappunt werkt '**gaming**' onvermijdelijk verder in de hand.

Verder heeft 11% van de cliënten wel recht op het zorgbudget op basis van de BelRAI Screener, maar niet op basis van de BEL-profielschaal. Een van de redenen hiervoor is dat cliënten die **psychische- en gedragsproblemen** hebben wel in aanmerking komen voor het zorgbudget indien ze gescoord worden met de BelRAI Screener. Bovendien blijkt ook uit het onderzoek dat meer personen met **cognitieve problemen** in aanmerking komen voor het zorgbudget.

Op basis van de data waarover we momenteel beschikken, zal de groep die geen recht meer zal hebben op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden en de groep die op basis van de BelRAI Screener wel recht zal hebben op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden ongeveer even groot zijn.